

ΠΗΓΗ 3^η

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕ Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΥΒΡΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Τους ανθρώπους αυτούς, οίτινες είχαν δώσει δείγματα και του πατριωτισμού, αλλά και της ικανότητας και της αυτοθυσίας των, ηδύνατο να παρακολουθήσει τουλάχιστον αδιάφορον το κράτος των Αθηνών.

Αντί τούτου, δεν έμεινε ύβρις, συκοφαντία, ελεεινότης, η οποία να μη ελέχθη εις βάρος των. Ενώ ε γνώριζαν κάλλιστα οι διευθύνοντες εν Αθήναις ότι ο αγών των Φιλελευθέρων ενισχύθη υλικώς μόνον και μόνον δι' ελληνικών εισφορών μέχρι της συγκροτήσεως του «κράτους της Θεσσαλονίκης», εγράφετο άνευ εντροπής ότι από του Βενιζέλου μέχρι του τελευταίου οπλίτου της «Αμύνης» οι κατά Βουλγάρων μαχόμενοι Έλληνες ήσαν «πουλημένοι» εις τους Άγγλους ή Γάλλους. Ο Στέφανος Δραγούμης ωνόμαζεν ενυπογράφως τον Βενιζέλον «υστερικόν ερμαφρόδιτον». Πολιτευταί και αξιωματικοί βασιλόφρονες ώριζαν εις 1 ½ εκατομμύριον γαλλικών φράγκων το ποσόν, με το οποίον επωλήθη εις τους ξένους ο Παύλος Κουντουριώτης!! Αι οικογένειαι των επροπηλακίζοντο κατά τον πλέον άνανδρον τρόπον. Έλληνες αξιωματικοί, οι οποίοι μετά τινος μήνας εξηγόρασαν με το αίμα των την ελευθερίαν της Μακεδονίας, απεκαλούντο «καταχρασταί» ή «λωποδύται»! Όστις ανεχώρει εις Θεσσαλονίκην, το έπραττεν επειδή απήγε μαζί του το δημόσιον ταμείον. Αν η ρυπαρά αυτή ύβρις δεν ήτο πρόχειρος, τότε κατηγορείτο δι' άλλο ακατονόμαστον έγκλημα. [...]

Ενώ εις την Θεσσαλονίκην ιδρύετο νέον κράτος, εις τας Αθήνας διελύετο το υπάρχον. Το εθνικόν ζήτημα και αι ξέναι επεμβάσεις απετέλουν τον ένα εκ των λόγων της αποσυνθέσεως. Αλλά περισσότερον αξιοθρήνητος παρουσιάζετο η εσωτερική κατάστασις.

Η συντεταγμένη πολιτεία δεν αντιμετώπιζε το Κίνημα της Θεσσαλονίκης δια των νομίμων μέσων, τα οποία είχεν άφθονα εις την διάθεσίν της. Παρεσκευάζετο εις αντικίνημα! Μια παντοδύναμος βασιλική δικτατορία διέρρει εις αναρχικήν οχλαγωγίαν. Αρχικώς επεδιώχθη να φορτωθούν εις τους τρομοκρατικούς συλλόγους των επιστράτων αι ευθύναι των εξωτερικών πραγμάτων. Αλλ' οι επιστρατοι, οι μετ' αυτών παλαιοί κομματάρχαι και μερίς αντιδραστικών αξιωματικών υποκατεστάθησαν σιγά-σιγά εις τας δημοσίας υπηρεσίας! Οι πρόεδροί των συνειργάζοντο εκ του φανερού με τους υπαλλήλους του κράτους. Ενίστε οι τελευταίοι και μάλιστα δικαστικοί, όπως εν Αθήναις ο ανακριτής Μειντάνης και ο αντεισαγγελεύς Λιβιεράτος, συνεδύαζαν το αξίωμα των με την ιδιότητα του οπλαρχηγού των επιστράτων. Οι επίστρατοι εφυλάκιζαν φιλελευθέρους πολίτας και όχι σπανίως αξιωματικούς, ως υπόπτους αποδράσεως εις Θεσσαλονίκην. Ενήργουν δημοσίας εισφοράς. Και εφ' όσον το μέτρον περιωρίζετο μεταξύ ομοφρόνων μελών ουδείς

εδικαιούτο να παρατηρήσει τι. Παραδόξως και κατά προτίμησιν αι εισφοραί επεβάλλοντο αναγκαστικώς εις τους βενιζελικούς! Η κυβέρνησις υφίστατο κατ' όνομα. Ο πρόεδρος αυτής ήτο φιλόπρονος και ερευνητής ιστορικός με φήμην δραστήριου οργανωτού συνεδρίων ή αθλητικών αγώνων. Διδάσκαλος και αφωσιωμένος υμνωδός της βασιλικής οικογενείας ανυψώθη απροσδοκήτως εις αξίωμα μέγα και προ πάντων φοβερόν έννεκα των περιστάσεων. Και το παρελθόν και ο χαρακτήρ και η αδαημοσύνη τον κατέστησαν άβουλον εκτελεστήν της θελήσεως του βασιλικού αυθέντου. Άλλοι εκ των υπουργών εδίδασκαν βοτανικήν ή ζωολογίαν, είχαν μηχανικάς ή λογιστικάς γνώσεις και μόνον με την πολιτικήν ευθύνην ήρχοντο εις συνάφειαν δια πρώτην φοράν της ζωής των.

Γ. Βεντήρη, *Η Ελλάς του 1910-1920*, τ. Β', εκδ. Ίκαρος, Αθήνα 1970, σελ. 218, 227